

Előzetési feltételek
helyben házhoz hord-
va vagy vidékre postán
küldve;

Egész évre 6 frt — kr
Fél évre 3 frt — kr
Negyedévre 1 frt 50 kr

Hirdetések díja:

□ centiméterenként 3
kr. Kereskedők és gyá-
rosok külön árkedvez-
ményben részesülnek.
Bélyegdíj 30 kr.

Nyitlőr sora 20 kr.

Megjelenik hetenként kétszer: csütörtökön és vasárnap.

KÖZÉRDÉK

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

Szerkesztői iroda

Kiadóhivatal:

Nagyenyedi Könyv-
nyomda és Papírná-
gyár Részvénytársaság
Főter 38. szám alatt,
hova ugy a lap szelle-
mi részét illető köz-
lemények, mint az
előfizetések és
hirdetések bér-
mentesen küldendők.

Kéziratok nem adat-
nak vissza.

A közegészségügy.

Valljuk be őszintén, — hisz igazmondás fel megjavulás — hogy a közegészségügy ebben az országban, illetőleg az ország legtöbb részében, nagyon alacsony fokon áll. Valóban elremlíthetnek bennünket azok a hű statisztikák, melyek a megbetegedéseket, járványokat — és még inkább azok, melyek a halandóságot tüntetik fel számokban. Ezek a számok kiáltanak! Ezek a számok készítenek bennünket is, hogy e kérdéssel több szempontból foglalkozzunk és e kérdéshez több szempontból hozzászóljunk

Szomorúan tapasztaljuk, hogy mint keletkeznek járványok városainkban, melyek egymás után szedik fiatal, szegény és talán jobb sorsra teremtett áldozataikat. Megdöbentő, hogy a születés számarányával szemben mily óriási mértékben emelkedik a halálozás. Az apró csecsemőknek oly óriási százaléka pusztul el, hogy az gondolkodóba ejti az embert.

A belügyminisztertől kezdve le minden városi orvosnak és megyei, járási orvosnak foglalkoznia kell hazánk közegészségügyével és találni kell olyan módokat, melyek Magyarország közegészségügyét szánalmi képesek.

Ügyelni kell első sorban a végletekig a városok tisztaságára. A rendőrség közegeinek eber figyelemmel kell kísérni az utcákat és az utcákon kívül a magánházakat,

be kell járni az udvarokat s így győződni meg a rendről, a tisztaságról, mely legfőbb feltétele az egészséges viszonyoknak.

Ügyelni kell az iskolákra szintén a végletekig. Ellenőrizni kell a növendékek távolmaradásának okait és ha egy-egy járványos betegség csak sporadikusan is lép fel, inkább zárassék be az intézet, mintsem hogy behatoljon négy fala közé és pusztítást, tizedelést vigyen véghez a betegségek iránt fogékonyabb természetűek között.

Ellenőrizni kell a legszigorban a piacokat és a vásártereket. Tudni kell a rendőrségnek azt is, hogy az árusoknak kiszolgáltatott közönség mit vásárol meg drága pénzen konyhája és életszükségeinek kielégítésére. Ellenőrizni kell a forgalomba hozott különböző tápszerket. Műbor, vizes tej, margarin és hasonló: kész mérgek a gyengébb szervezetűnek, éppen annak, akinek különben is jobb táplálékra van szüksége. A neppel népies értekezésekben ismeretelni kell a közegészségügy kivanalmait. Ezeknek az értekezéseknek magukban kell foglalniuk kérdésekben és feleletekben, felvilágosításokban és magyarázatokban, hogy mire kell vigyázni az embernek egészsége megóvása érdekében, milyen életmódot folytasson, mint ruházódik. Szóval e kis füzeteknek ki kell terjedniük a legapróbb, a legjelentektelenebbnek látszó részletekre is.

Mindenekelőtt pedig minden városnak közegészségügye előmozdítására tőkével kell

birnia, tőkével, melylyel a legszegényebbek között enyhítse a nyomort; ennek igénybevételevel járványok esetén keresztülvinne- nek mindent, ami a járvány terjedését sikeresen megakadályozhatná.

A közegészségügy emelésére e szükséges tőke legkönnyebben egy üdvös ujtás keresztülvitele által volna megteremthető. Ugyanis kivihető volna, hogy a gyógyszerárak tulajdonjogait és kezelését maguk a városok bírnák. A mostani gyógyszerártulajdonosok teljes jogainak föntartása mellett, oly esetekben, midőn valamely gyógyszerár tulajdonosa gyógytárát eladni ohajtana, vagy egyes gyógytárak tulajdonjoga halálozás, vagy más uton gazdátlaná válnak, a gyógytár az a város kellene, hogy megváltsa, melynek területén az fennáll. A város az örökösnek kifizetné azt az összeget, amilyen értéket képvisel a kérdéses gyógyszerár a fölszerelésekkel. Így azután idővel számos gyógyszerár a városok tulajdonait kepezne és ezeknek kezelése olyan hasznokat hajtana a létesítendő közegészségügyi alapnak, hogy ez alaplól a közegészségügy gyökeres, üdvös reformja keresztülvihető lehetne.

A közjő erdeke a közegészségügy szempontjából kétszeresen kívánja a legmesszebb menő ujtásokat.

Foglalkozzék közegészségügyünkkel maga a társadalom is, hiszen saját legfőbb életérdeke: életöröme, életképessége van kérdésben.

TÁRCSA.

Etelka dalaiból.

I.

Nem mondtad te azt meg énnékem,
Hogy a te szíved nem szeret,
S én azért mégis tudom régen,
Hogy szíved titkos rejtekében
Sohasem ayilik szeretet!

Nem mondtam én meg azt teneked,
Hogy szíved érted megreped,
S te mégis tudod, mégis érzed,
Hogy szíved mennyit szenved érted,
Hogy kínban, vágyban eleped.

II.

Szívedben él s világol
Egy edes szenvedély,
Mely magas, mint a mennybolt,
S mint tenger medre, mély.

Ha fellobog világa,
Boldogság napja kél,
S ha bánat bántja, mélyebb
A tenger melyinél!

III.

Egy szíved volt, azt nekem adtam!
Most nekem többé nincs szíved,
S a szerelemnek kéjét, kínját
Én szív nélkül is érzem.

Egy szíved volt, azt nekem adtam!
Két szíved van már most nekem.
S te mégsem tudsz forrón szeretni,
Nem tudsz hullatni könnyeket.

IV.

Egymás szemébe hogy ki néz
Tovább — fogadtál velem;
S szemembe néztél mereven,
S én is szemedbe néztem.

Sokaig néztük így egymást,
Előbb te sütéd le szemed,
Te elvesztéd a fogadást . . .
Én — elvesztém a szívemet!

Catullus.

A ponyva királyai.

Az emberi szellem a saját maga vívmányait sokkal inkább figyelemmel kíséri, mint földi hüvelyének, a testnek fejlődését. Ahol tudomány vagy művészet aspirál az elismerésre, a toll, a legszaporább reklám-eszköz, rögtön kész a bő ismertetéssel és lelkes dicsérettel, ahol azonban a test, az izom diadalai áhítóznak legalább az észrevételre, a fiúnys krónikás legfeljebb a kuriozumba meneket jegyzi föl.

Ez nem a szellem diadala, ez a szellem perfidiaja. A tudomány csarnokai, a színházak és más szellemi mulatóhelyek nepe ajkbiggyesztő lenézéssel tekint a czirkuszok,

a hippodromok ponyvasátora felé. „Mi mutatjuk meg, mennyire haladt az emberi szellem a tökéletesedés felé, tibennetek csak az izomerő és az ízületek fűrgesége talál fejlesztő iskolára. Mintha a szellemnek nem volna szüksége a test fejlettségére s mintha ma, a sport általános elterjedésének korában, szabad volna megfeledkezni azokról, akik evszazadokig egyedül képviseltek a sportokat.“

Ezeknek a reflexióknak két rövid napírh volt az előidézőjük. Az egyik Renzről, a híres hamburgi czirkuszigazgatóról szolt: felosztlatja a czirkuszát és nyugalomba vonul. A másik a francia Renznek: Viktor Franconinak halálát jelentette.

Renz különben már vagy tiz éve megszünt. A nyolczvanas évek közepe óta csak immel-ámmal vezette vállalatát; lehet, hogy már unta, lehet, hogy már elég pénzre tett szert. Hanem azelőtt legendás alak volt. Nem mint artista, hanem mint impresszárió. Az ő czirkusza egyesítette magában a világ legelső artistáit. Mrs. Barcow, akinek a nevet, azt hiszem, senki sem ismeri, a hetvenes években világhírű volt, persze csak mint Dummer Augusztot ismertek, a polgári nevéhez nem fűződik semmi hírnév. Signor Soraldi, ki szintén évekig volt a Renz büszkesége, korának legelső joungeurje volt. A legerősebb akrobaták, a legelegánsabb

Felix Austria.

Az osztrák kormányhoz közel álló, jól értesült forrásból veszi a „P. Corr.” a következő bécsi tudósítást:

„A helyzet Ausztriában úgy kihelyeződik, hogy a rendes fejlődésben való hit napról napra tűnik és az osztrák parlamenti és alkotmányos viszonyok bizonytalansága Magyarországon is, amely a legfontosabb szerződés egyikét készülő Ausztriával megkötni, nem kis mértékben irritálja a helyzetet.

Magyarország a maga kétoldalú szerződését csak az alkotmányosan kormányzott Ausztriával kötheti meg. De ahogy a dolgok Ausztriában most fejlődnek, napról napra kevesebb lesz a kilátás normális állapotokra a Lajtán túl. Hogy gróf Badeni megtartja-e tárcáját s megmarad-e a kormány élén, ez alárendelt fontosságú kérdés. Minden utána következő miniszterelnöknek hajótörést kell szenvednie ama nehézségeken, melyeket a nyelvrendelet okoz, melyet most már nem lehet a világból száműzni.

Mikor a nyelvrendeletet kihirdették, a németek az osztrák parlamentben oly vad obstrukciót kezdtek, mely lehetetlenné tette a kormányzást s végre is a képviselőház elnapolásához vezetett. Hiában iparkodott a képviselőház elnöksége az erőszakkal szemben erőszakot alkalmazni és a parlamenti tárgyalásokat nyugodt kerékvágásba terelni és hiában fáradozott Badeni miniszterelnök, hogy a parlamenti szünet alatt kiegyenlítse a roppant ellentéteket. Hiába való lenne a nyelvrendelet visszavonása is, mert ha a rendelet visszavonásával a német pártok kielégítettnek látszanának is, az a sokkal nagyobb és erősebb cseh pártot okvetlen az obstrukcionista táborába kergetné. Ugyanaz a zavar, melyben gróf Badeni van az osztrák pártokkal, minden következő miniszterelnöknek szintén lehetetlenné tenné a kormányzást.

Az új ülészek megnyitására egyelőre még nincsen szó, pedig ebben kellene megválasztani a delegációkat és hozzáfogni a közgazdasági kiegyezés tárgyalásához. Oly parancsai ezek az 1867-iki kiegyezésnek, melyeket okvetlenül teljesíteni kell és amelyek nélkül az eddigi viszony folytatására gondolni sem lehet.

Ezek a válságos tünetek alkalmasak, hogy Magyarországon is felhőkkel vonják be a politikai eget, mert egészen új helyzet és egészen határozatlan, mert meghatározhatatlan tényállás előtt áll.

Ilyen kilátás mellett Magyarországra nézve különösen vigasztalónak mondható, hogy az ország sorsát egy erős és tömör többség, egy erélyes és hazafias érzelmű kormány intézi, melynek élén báró Bánffy biztos kezességét nyújt arra nézve, hogy bármiként alakuljanak az ausztriai események, azok a magyar állameszmét és a magyar alkotmányt nem érinthetik. Báró Bánffy, mint a magyar politika vezetője, megnyugtató mozzanatot képez és a magyar nemzet tántoríthatlan bizalommal tekinthet a jövőbe és nézheti a dolgok fejlődését Ausztriában.

Polgármesteri értekezlet M.-Szigeten.*

A magyarországi rend. tanácsú városok polgármesterei és főtisztviselői, dr. Pap Tibor m.-szigeti polgármester kezdeményezésére, f. évi augusztus 23-án összegyűltek M.-Szigeten, hogy a dr. Fascho Moys Sándor miniszteri tanácsos által a városok rendezéséről kidolgozott törvényjavaslati előadói tervezetet beható bírálat alá vegyék, s azal szemben aggályaikat és kívánságaikat kifejezve, ezeknek figyelembe vételét kérik a magas kormánytól.

Augusztus 22-én a reggeli vonattal érkeztek meg M.-Szigetre a városok kiküldöttei nagyobb számmal, néhányan pedig a

* Mult számunkra elkésve érkezett.

délelőtti 11 és estéli 10 órai vonattal. A vasuti állomásnál Sziget város közönsége, élén ügybuzgó, derék polgármesterével s a városi tisztikarral, várt az érkező vendégekre. A megérkezett tisztviselők egyes családok barátságos házában lettek elszállásolva.

A nappali időt a polgármesterek és tisztviselők a város megtekintésére használták fel, mely a vendégek tiszteletére lobogó dísz tölött. Megelégedéssel tapasztalták, hogy hazánk e tavol eső regényes városa, a nagyszámu zsidóság és más nemzetiségek dacára, teljesen magyar érzelmű, ahol felekezeti avagy nemzetiségi kérdéseket nem ismernek. A város maga rohamos fejlődésben van; kiváló középületekkel, pompás villanyvilágítással és czélszerűen berendezett, dús felszerelt tűzoltósággal bír. Lakói csupa szeretet, barátság és szíveséggel eltelve.

Este 8 órára az értekezlet tagjai és a város nagyközönsége az Iza folyó partján, egy erdővel borított hegység alján elterülő „Malom-kert” nevű nyári mulató helyen gyűltek össze ismerkedési estélyre, ahol egyuttal a helyi iparos-dalárda hangversenyyel összekötött nyári táncmulatságot rendezett. A vendégektől belépti díjat nem fogadtak el. A nyári tánchelyiség előtermében csakhamar megindult az ismerkedés és őszinte kölcsönös örömmel folyt a késői órákig. A táncteremben ezalatt M.-Sziget ifjúsága rőtta a táncot. Soha annyi szép asszonyt és szép leányt együtt nem láttunk, mint e helyen. A mulatságot a dalárda precíz éneke és fényesen sikerült tűzi játék fűszerezte.

Augusztus 23-án reggel 9 órakor isteni tisztelet volt a római katolikus templomban. 10 órakor a város tanácskozási dísztermében értekezletre gyűltek össze a városok kiküldöttei nagyszámu hallgatóság jelenlétében.

Dr. Pap Tibor szigeti polgármester melegen üdvözlöli a megjelenteket s örömeinek ad

magas iskolai lovaglók, a legügyesebb bohócok, egy egész artista nevezetek a Renz keze alól került ki.

Sajátságos véletlen, hogy ugyanazon a napon, melyen Renz világhírű czirkuszát föl-oszlatta, a lapok a francia Renz, az idősebb Franconi halálát jelentettek. Nyolcvanhét éves korában halt meg mint egy régi artista család utolsó sarja. Körülbelül két század óta a Franconiak vitték a vezérszerepet a francia czirkuszvilágban. Különösen a most elhunytak apja és maga Charles Franconi tipikus alakjai voltak a professzionátus műlovarnak. Az idősebbik XV. Lajos alatt a királyi hercegek lovaglómestere volt. A későbbi XVI. Lajos, az artoisi gróf, ki később X. Karoly név alatt uralkodott, XVIII. Lajos mind az ő keze alatt tanulta meg a lovaglás művészetét. Különösen az artoisi gróf, ki ifju korában Gaston d'Orleansra emlékeztető kicsapangó es vidám életet élt, rajongott Franconiért. A fiatal herceg nemcsak lovagolni tanult meg, de órákat töltött el jöungler-mutatványok begyakorlásával és ambícióját képezte, hogy a legmerészebb kötéltáncos-mutatványokat is megtanulja. A versaillei parkban előkelő meghívott közönség előtt gyakran lehetett látni Franciaország későbbi királyát, amint hajmeresztő magasságban, könnyű balanszó ruddal kezében, föl és alá lépkedett a kifesztített sodronyon.

Királyi hercegekkel és udvari előkelősé-

gekkel való érintkezése Franconinak bizonyos arisztokratikus önbizalmat kölcsönözött, minélfogva pályája kezdetén mélyen lenézte az artista világ vándorló névtelen hőseit. Az akrobaták, bohócok és bűvészek iránt ő, a magas lovagló-iskola híve, bizonyos ellenszenvet érzett, melyet nem is igen palástolt. Később azonban, midőn maga is czirkuszt alakított, belátta, hogy a saját izlese nem a nagyközönségé s hogy a változatos repertoire megkívánja, hogy a szemfényvesztéssel dolgozó artista népet is befogadja a czirkusz ponyvája alá. Az ő általa Párisban épített czirkusz volt az első állandó czirkusz.

Az országutak tarka-barka kosztümös vándorai, akár csak a nyomorban közös társai, a színészek, végre egy állandó asyllumhoz jutottak. Franconinak ez a vállalkozása nemcsak erkölcsi, de anyagi sikerrel is járt. Nagyon gyorsan meggazdagodott s majdnem századik évében, 98 éves korában halt meg. Utolsó éveiben kedvelt alakja volt a párisi Regence kávéháznak, hol nagy társaság előtt beszélte el mozgalmas multjának apró epizódjait. Ilyenkor felébredt benne is a mindenki szunnyadozó Hári; az öreg kor által ugyis megviselt emlékező tehetség nem funkcionálván kellő szabotossággal, gyakran mesés münchenhauseni ódákat bocsátott világgá. Kedvenc korszaka volt a nagy Napoleon uralkodása, melynek minden nevezetesebb mozzanatát egész új adatokkal tarkítva me-

sélte el. Némelykor aztán, merész lovasként átugratva a valóság sorompóit, el-elkalandozott a hét éves háboru vagy még előbbi idők virányaira. De ezeket az apró anakronizmusokat megbocsátottak neki és pedig két történelmi nevezetességű kalandjáért, melyek hitelesen beigazolvva vannak. Az egyikben maga a nagy Napoleon szerepel, ki első konzul korában is szívesen megemlékezett a czirkuszigazgatóval pár év előtt kötött barátságáról, mikor a világ leendő ura még csak egyszerű streber őrnagy volt, a másik kalandban pedig egy királyi házbeli hercegnőnek volt sokkal inkább regényes, mint erkölcsös szerepe. Ezek a dolgok bizonyos nimbuszt fontak az öreg feje körül.

Antoin Franconi még eleteben átadta a czirkusz vezetését fiának, a most meghalt Viktornak. Az ifju Franconinak, ki maga is híres műlovar volt, egybe esik fénykora a másik császárság hatalmának zenitjével. III. Napoleon, ki nagyon szerette a lovakat, bár ő maga nem volt valami kitünő lovas, több-féleképen kitüntette az artisták királyát, ki hálából két czirkuszát a császár és császárné után nevezte el.

Az egyik czirkusz a Fobourg du Tanaleben, a párisi munkásnegyedben épült s a Cirque Napoleon nevet viselte, a másik, mely az előkelő Champs Elysée közelében épült, aranybetűkkel viselte a homlokán a büszke felirást: Cirque de l'Imperatrice. A

kifejezést, hogy hívó szövegére a rendezett tanácsú városok legnagyobb része képviseltette magát. Indítványára az értekezlet elnökevé egyhangulag Benes László nyíregyházi polgármestert, jegyzőkké pedig Szöcs Sándor nagyenyedi v. tanácsos és Muzsnai Béla hátszegi polgármester választották meg. A megválasztott tisztviselők helyeiket elfoglalván, értekezleti elnök szívelyes szavakban köszöni meg a maga és tisztársai nevében a kitüntető bizalmat és az értekezletet megalakultnak jelenti ki, és indítványára jegyzőkönyvi köszönet szavaztatik dr. Pap Tibor szigeti polgármesternek ügybuzgalmáért és fáradásaért. Ugyancsak köszönet szavaztatott, Malina esztergomi polgármester indítványára, M.-Sziget város hazafias közönségének is azon előzékenységre és szíves fogadtatására, amelyben az értekezlet tagjait részesítette.

Ezek után dr. Pap Tibor polgármester előadónak választván meg, vázolja az értekezlet célját s körvonalozza annak tendenciáit. Indítványára a két csoportra osztott kérdések megvitatására és javaslat előterjesztésére két bizottság alakított. Hosszas vita fejlődött ki azután azon kérdés felett, hogy az értekezlet megjelölje-e azon irányelveket, amelyeket az egyes kiküldött bizottságok kövessenek, vagy nem, s hogy általában belemenjen-e az értekezlet most a tervezet érdemleges tárgyalásába, vagy sem. Kovács Gyula nagyenyedi polgármester azt tartja, hogy szükséges az érdemleges tárgyalást megkezdeni már azért is, hogy a bizottságoknak megjelöltesse az irányelveket, amelyek felett tanácskozzanak és a melyekre vonatkozólag az értekezletnek javaslatot terjesszenek elő. Kludik szolnoki polgármester ellenzi az érdemleges tárgyalást, s azt kívánja, hogy a bizottságok keze ne köttessenek meg. A kifejtett eszmecsere után elhatározatott, hogy az értekezlet a tervezet érdemleges tárgyalásába, tisztán a főbb irányelvek kifejtéséért, belemegy.

Ezután az értekezlet a tervezet általános elvei felett tanácskozott rövid ideig, s elfo-

gadván a szigeti polgármester által ezen irányelvek összegezéséről szerkesztett programot, azoknak megvitatását a kiküldött bizottságokra bízta.

Dr. Pap Tibor indítványára, Perzel Béla belügyminiszternek és gr. Fascho Moys Sándor miniszteri tanácsosnak, üdvözlő táviratot küldött az értekezlet, mely ezzel tanácskozási, a bizottságok tárgyalása és jelentéseik beadásáig, befejezte.

Az értekezleti tanácskozások befejezése után nyomban megkezdették az I. és II. számú bizottságok tárgyalásait, és pedig az I. számú a nagy díszteremben dr. Pap Tibor elnökelete alatt, a II. számú a tanács-teremben Sziklay Géza elnökelete alatt. Ezen bizottságok déli 12 óráig folytatták tanácskozásiakat. Déli 12 órakor az értekezlet tagjai dr. Pap Tibor szigeti polgármester vezetésével alatt br. Rosner Ervin főispánnal, Kludik szolnoki polgármester vezetésével mellett Kutka Kálmán alispánnal és Kovács Gyula nagyenyedi polgármester vezetésével alatt dr. Pap Tibor szigeti polgármesternél tisztelegtek. Déli 1 órakor a város által a „Vadász-kürtben” rendezett díszelőadás volt, mely szebbnél szebb felkötöttök között délutáni 4 óráig tartott. 4 órakor folytatták a bizottságok tárgyalásait. Este 1/28 órakor az értekezlet tagjai az újonnan épült pompás színházban Komjáthy Béla debreczeni színtársulata által előadott „Rang és mód” című színdarabot tekintették meg. Az értekezlet tagjaitól belépti díjt nem fogadtak el.

Augusztus 24-én reggel 8 órakor az értekezlet tagjai csoportokképpen lefénnykéztették magukat. 9 órakor folytatta az I. számú bizottság tárgyalásait s azokat 10 órakor be is fejezte. Délelőtti 10 órakor ismét megkezdődtek az értekezleti tárgyalások. Be lettek mutatva itt a bizottságok jelentései. Az értekezlet, az egyes bizottságokban kifejlődött hosszas vita után (melynek részleteit, sajnálatunkra, hely szűke miatt ez alkalommal nem közölhetjük), összegezett elvek alapján határozatképpen kimondotta,

hogy azon tényből, miszerint a belügyminiszter ó nagyméltósága a városok közigazgatásáról törvényjavaslati tervezetet dolgoztatott ki, azon meggyőződést meríti, hogy a miniszter ur ó nagyméltósága is jól érzi azon hiányokat, amelyekben a közigazgatás és a tisztviselők anyagi helyzete szenved, s miután az új tervezet célja ezeken segíteni, a tervezetet örömmel üdvözi. A tervezet több alapelve és intézkedése ellen azonban aggályai vannak, melyeknek kifejezésre juttatására, egy megfelelő memorandumban, országos kongresszust tart Budapestben. E kongresszus előkészítő és végrehajtó bizottságába tagokul, a szolnoki polgármester elnökelete alatt, a nagykőrösi, lo-sonczi, nyíregyházi, nagyenyedi, m.-szigeti, iglói, n.-kanizsai, karczagi, czeplédi, tordai, ungvári, hátszegi és szentesi kiküldött tagokat választja be. Az értekezlettel szerkesztett jegyzőkönyvet megküldi az összes rendezett tanácsú városoknak, hogy azok képviselőtestületeikben a kifejezésre jutott elvek és esetleg a tervezet más intézkedései felett tanácskozva, ezek felett megállapodásra jussanak s megállapodásaikat a végrehajtó bizottsággal közöljék, amely aztán a beérkezett határozatokat összegezve, az összehívandó kongresszus elé terjeszti. Kimondatott továbbra, hogy a rend. tanácsú városok minden évben, felváltva, különböző városokban értekezletet tartanak s e célból szervezeti szabályzatot dolgoztat ki a végrehajtó bizottság által.

Az értekezlet által megállapított irányelveket a következőkben foglalja össze:

I. Módosítandónak tartja a tervezet azon intézkedését, mely az egyes területeknek egyik község határából más község határába való áteseteléséről szól és pedig az alföldön előforduló különleges viszonyok miatt. E módosításra vonatkozó tervezet elkészítésével Makó, Jászberény, Karczag és Szentes városok képviselőit bizza meg.

II. Nem tartja helyesnek a tervezet azon intézkedését, mely a rendezett tanácsú városok jellegét lakói számához köti, egyúttal

ket lovarda a mai republikánus világban a Cirque d'été és Cirque d'hiver nevet viseli s egyik nyári, másik téli mulató helyül szolgál. Az ifju Franconi apjától örökölt arisztokrata hajlamainál fogva kezdetben csak az igazi művészetnek akart a czirkusz fűrészpörán menedéket nyújtani, de később belátta, hogy bohócok, üres vasgolyókkal dobáló akrobataok s órákat mozsárba törő bűvészek nélkül válogatott ugyan, de csak nagyon szűkkörű közönség jár a czirkuszba s így ő is kiegészített a profanum vulgus izléseivel.

A Franconi-fele czirkusz azonban egy más szintén uttörő mozgalom színterül szolgált. Sokkal művésziesebb czelök megvalósulása fűződik ezekhez a régi építményekhez, sem-hogy most a tulajdonos halálakor megemlé-tést elmulasztani lehetne.

A hatvanas évek elején egy zömök, szélesvállú fiatal ember állított be Franconihoz, aki látogatásáról rögtön észrevette, hogy nem „branchebeli”. Az idegen röviden előadta, hogy vasárnap délutánra, mikor ugy-se tart előadást, szeretné a czirkuszt kibere-olni. Konkurrencziáról szó sincsen. A vasárnap délutáni órák alatt ugyanis idomított csodörök, bicikliző elefántok és karikákon átugró uszkarok helyett komoly zenészek foglalták el a czirkusz porondját. Ezek alatt a vasárnap délutáni órák alatt egy új világ-

gal ismerkedett meg Páris. A Haydu, a Mozart, Schubert zenéje a rossz akusztika dacára győzelmesen esengett végig a manégetol a színes trikoloros bejáróig s a közönség tapsolt, tapsolt nem kisebb ethuziamussal, mint mikor egy hírneves jongleur balancolatott egy bambuszrudat az orra hegyén.

Ez a vállalkozó szellemű fiatal ember Beethoven volt. A II. szimfonia mestere nem restelte az emberi izom és az állati dreszsúra birodalmát alberletbe venni, hogy er-venyt szerezzen a klasszikus művészetnek.

A czirkuszok történetét érdekesen tarkítják az ilyen epizódok. A művészet gyakran az utszéli ponyvasátor alatt járta végig inaseveit. A párisi opera mai első csillagáról, a esodaszép Cléo de Meroderól, kinek manapság nem egy koronás tisztelője van, köztudomású, hogy egy csuf esős éjszaka egy kis gascogne-i csapszek udvarán fedezte fel a párisi opera balettmestere. Tojás-táncot járt a szöke szépség, mint egykor Mignon, a Wilhelm Meister barátja, és az akkori sikere kiszakította őt a Franconi világából, hogy a világ legszebb színházának és a párisi demi-monde-nak első csillagává tegye.

Most, hogy a ponyvának két szuverenje tette le a kormánybotot, érdemes volt ezzel a világgal is foglalkozni, melynek népevel szemben a polgári társadalom még mindig

nem tudta megtalálni a helyes, igazságos és humanus mérték alkalmazását. Ők, az artisták, most elik az a kort, amiből a színeszet háromszáz év előtt hasztalan akart kibontakozni; a társadalmon kívül való rekesztés kora ez.

Ha többen volnának, nagy szociális kérdés nőné ki magát ebből a dologból; így, csekely számmal, csak mersekelte hullámverésű mozgalmat keltettek, midőn a mult hetekben egy budapesti kaveházban összegyülekeztek és emberi jogaikat követelték. E követelés és törekvések jogosultságát mindenki belátja, céljai sikeréhez azonban a jóakarattal többlet nem igen járul a társadalom. Az artisták világa még sokáig a romantika és a kuriozitások világa marad, melyben a középszerűségek egzisztenciájuk bizonytalanságáért a szerencse és hírnév álmaiban keresnek kárpótlást, azokban az álmokban, melyek ha sok ezer eset közül egyszer megvalósulnak, regeszertű ritkaságuknál fogva nemzedékeken át emlegetés tárgyát képezik. Hány ezren veszte el névtelenül e rögös pályán, vagy étek hosszú éveken át a társadalmon kívül, míg egy Renz vagy Franconi vált ki közülök? A ponyvának valóban igen kevés kiralya születik.

figyelmebe ajánlja a végrehajtó bizottságnak Kovács Gyula nagyenyedi polgármester azon nézetét amely a rendezett tanácsu és törvényhatósági joggal bíró városok közötti megkülönböztetés eltörlését s a városok egységes szabályozását kívánja.

III. Figyelmebe ajánlja a végrehajtó bizottságnak a rendészet államítását, a rendőrkapitányok egyesületének meghallgatásával.

IV. Beható tárgyalását ajánlja a végrehajtó bizottság előtt annak, hogy az állam azon funkciókért, amelyeket a közigazgatás tisztán állami érdekekben végez, bizonyos évi járandósággal járuljon a közigazgatás költségeihez.

V. Egységesen kívánja szabályoztatni a városi és állami köztisztviselők nézve a városi közterhekhez való hozzájárulást, és ezzel kapcsolatban kívánja, hogy az utadó a városokban a városok rendelkezésére bocsáttassék.

VI. A képviselőtestületek megalakításának a tervezetben kontemplált módját merőben helytelennek tartja s azt óhajtja, hogy úgy a mód, mint a létszám tekintetében az eddigi gyakorlat megtartassék.

VII. A polgármesterek választását 6 évre elfogadja, de figyelmebe ajánlja a végrehajtó bizottságnak Kovács Gyula nagyenyedi polgármester azon kívánságát, amely a polgármesterek választását épp oly módon óhajtja, mint az a tervezetben a többi tisztviselőkre nézve kontemplálva van. Együttal kimondja az értekezlet, miszerint nem tartja helyesnek azon intézkedést, hogy a polgármesterek választása belügyminiszteri megerősítéshez köttessék; hanem azt kívánja, hogy vagy ne szoruljon a választás megerősítésre, vagy királyi megerősítés legyen az. Kívánatosnak tartja továbbá, hogy a polgármesterek jogviszonya szabatosan legyen úgy felfelé, mint lefelé megállapítva, nem úgy, mint a tervezet tervezi, ahol mások cselekedeteért is a polgármester felelős. Óhajtja továbbá, hogy a szolgálati pragmatika törvényben oldassék meg.

VIII. A díjtalan tanácsnokok intézményét eltörlendőnek tartja.

IX. Határozottan kívánja, hogy mint eddig, úgy ezután is a tisztviselők a közgyűlésnek szavazati joggal tagjai lehessenek.

X. A jegyzők szerződötését és hatáskörét helytelennek tartja s azt óhajtja, hogy a jegyzők választása és hatásköre az érvényben levő törvény szerint szabályoztassék továbbra is.

XI. Figyelmebe ajánlja a végrehajtó bizottságnak azon kérdést, hogy a tisztviselők nyugdíjaztatása az állami és megyei tisztviselőkkel kölcsönösségben szabályoztassék.

XII. A városoknak a vármegyéhez való viszonya kérdésében akkor kíván nyilatkozni, amidőn a vármegyék rendezéséről szóló tervezet megjelenik.

XIII. A felelősség kérdését hibásan látja megoldva a tervezetben, mert abban zavart okozó több fórum állittatik fel. Ajánlja e kérdést a végrehajtó bizottság különös figyelmébe.

XIV. A városok vagyonszerzésére vonatkozó hosszadalmas eljárást helyteleníti és azt egyszerűsíteni óhajtja.

XV. Óhajtja, hogy a fizetések minimumának megállapítása törvényben szabályoztassék.

Nem fogadta el az értekezlet a II. számú bizottság azon javaslatát, amely az állami tisztviselők által élvezett vasúti kedvez-

ménynek a városi tisztviselőkre való kiterjesztését czélozta, hanem e felett napi rendre tért, miután az értekezlet tárgysorozatából mellőzendőnek tartott minden személyes anyagi kérdést.

Az értekezlet működését befejezven, elnök és jegyzőknek köszönet szavaztatott.

Délután 2 órakor külön vonaton kirándulás volt a másfél órára fekvő Rónaszékre, ahol a bizottság tagjai a felhagyott és víz alatt álló „Apafi” és művelés alatt álló Ferencz-sóaknát tekintették meg. Kedélyes ozsona után a kirándulók M.-Szigetre siettek vissza, ahol este 8 órakor a „Casino” kertben kedélyes búcsuzásra jöttek össze.

Augusztus 25-én a kiküldöttek egy része hazá utazott, vagy a Körösmező határszéli állomásra és innen Jeremeze galicziai nyári üdülőhelyre tervezett kirándulásban vett részt.

Mindenki pedig, aki itt volt, kedves emlékekkel és halával eltelve M.-Sziget város közönsége és nagyrabecsült polgármestere iránt tért otthonába vissza.

Moszkvai levél.

Taligás Áron név alatt író kiváló munkatársunk, a nemzetközi orvosi kongresszus alkalmából Oroszországban járt és Moszkvából küldte főszerkesztőnknek a következő érdekes és szokott szellemességével megírt levelet.

Moszkva, 1897. aug. 24.

Kedves barátom!

Hogyha már oly szíves voltál munkatársaid közé sorolni, ezzel mintegy kötelességemmé is tetted, hogy időnként felkeresselek. Az aztán mellékes dolog, hogy Moszkvából intezem soraimat hozzád; persze jól esik tudnom, hogy azokat tán sok jó barát és barátón is olvassa

Hát olvassák is készséggel, mert bizony mondhatom, hogy sokkal könnyebb egy moszkvai levelet elolvasni, mint megírni. Előbbihez elég néhány nyugodt pillanat, utóbbihoz hosszantartó nyugtalanság, sok éjjeli zavart álom, egy világra szóló kongresszus kábitó zűrzavara, egy világváros ész-tompító ismeretlensége, tompító fáradsága sok lótas-futásnak, a sok elő-zór s tán utó-jára látott dolgok felfogásának képtelensége s elégtelensége, — vegyes érzelmek s szerencsés ittlétnék s távollét lehangoltságának, s mindehhez tikkasztó forró napok hatása is hozzájárul, úgy, hogy olvassátok csak készséggel.

Éppen hat meglehetősen hosszú napra volt szükségünk, hogy végre is egy szerény, de megbámult trojkában, a „Hotel Dánia” egyik szerény szobájában, nyugalomra térhessünk. Igen, nyugalomra, ha valamely nem éppen tulhevített sütökemenczében is pihenni képes volnánk; mert itt az ablakok szárnyai, mint táblái tikkasztó lenni, még a tél óta le voltak gittezve, alig parányi kis része volt felnyitható. A tulságosan forró nap sugarai pedig egyformán sütve itt is jókora és gonoszokra, a tűrhetetlenségig felfokozta szobánk temperaturáját is. Áldást hozó volna egy mindent lehűtő eső enyhítő hatása. Az első éjet Moszkvában mintha csak a szép Itália derült ege alatt töltöttem volna el.

Következő reggel aztán beálltunk magunk is kongresszistáknak. Azért beszélek mind többes számban, mert hárman vagyunk, kik vállvetve fáradozunk a türelem rózsája keresésében; nem tudom, megtaláljuk-e . . .

Sok dologról akarnék írni, mert csak számra áll fejemben a megírni való; olyan

már az, mint egy nem éppen jól rendezett raktár, mit talán valamikor rendezni is lehetend.

Tegnap délelőtt tértünk vissza egy kirándulásunkról Nisni-Novgorodról; no, ez is fáradságos egy ut volt. Két teljes éjszaka mentünk-jöttünk gyorsvonaton, hogy 7 órácskát tölthessünk ottan. A vélemények nagyon eltérők e kirándulásunkról; sokan kárba vesztett időnek és pénznek tartják, nekem pedig nagyon tetszett. Menet-jövet nagy erdőgégés világította be utunkat mindkétfelől s ezernyi ember igyekezett hiába fáradozni eloltásában. Az ut folytonos síkság; hol erdő nincs, ott szegény és ritka falkák közt kicsinyes csordák (mintha csak a miénket látnám) és ménesek legelnek; a szegény muszka egyesben szánt hitvány, egyszerű ekejével s a neje egyesben boronál a gyenge talajban. Az erdők fenyő- és nyírfából allnak, másféle fa nincs is.

Nisni-Novgorod 80 és 110 ezer lakos közötti nagy város. Most éppen van ott az évi nagy vásár s azért több a lakosság, télen kevesebb. A külön város fekvése nagyon szép, regényes a Volga és Oka egybefolyásánál. Mint Budáról szokás, úgy tekintünk le reá egy magasb helyről, és nagyon regényesnek találtuk. Ezernyi ezer nyüzsgő emberével, kocsijával, hajójával, bazárjaival, sok és végtelen hosszú faktáiraival, végtelen por és hőségben . . . nagyon megnézni valónak találtuk. Több órán át jártunk a járművek minden nemén: trojkan, villamoson és fogaske-rekűn, még gyalog is, s testben-lelekben elfáradva tértünk vissza az állomásra. Sok szép persa szőnyeg, tigris- és parduzebőr, keleti ritka fegyver meg ékszer foglalta el figyelmünket a végtelen halmoz sokféle áru között. Csak az idő volt kevés és az elménk volt fáradt mindennel bővebben és apróbban foglalkozni.

Adjó Nisni-Novgorod!

Itt Moszkvában aztán a tengernyi látnivaló közt leginkább 3 dolgot kívántam látni (még otthon elhatároztam): a szép Kremlint sok ritkaságával és kincseivel és 1849-ben elfoglalt és kihozott magyar lobogójával. Megtekintettem és sok magyar kongresszista kegyelettel csókolta meg a drága ereklyéket!

Itt Moszkvában aztán a Petrovszky-palotát kívántam mielőbb megtekinteni. Itt azt a szobát is megnéztük, hol első Napoleon hált Moszkva égése éjjelen. E palota körül terjedelmes park van, Moszkva lakosságának „város-ligetje”. Közel van ide s megnéztük mi is a híres Kodinszki-mező, hol a mult évi koronázás alkalmával annyi ember lelte halálát. Most semmi jel sem hirdeti az eseményt, száraz avar a pusztasíkságon! . . .

Hát aztán a többi? kérded kedves barátom. Itt mostanság nagyon rövid a nóta. Talán lesz idő, midőn hosszabb is lesz.

Taligás Áron.

Vegyes hírek.

— **Személyi hírek.** Kirchammer Sándor cs. és kir. vezérőrnagy, a 69. gyalog dandár parancsnoka, hadosztály-parancsnokká neveztetven ki, Gyula-Fehérvárról, a városi közönség őszinte sajnálatára, eltávozott. — Dr. Szócs Géza okl. h. tanárt a vall. és közoktatásügyi miniszter Nagy-Szebenbe az államgimnáziumhoz rendes tanárrá nevezte ki, dr. Boros Gábor, eddig ezen gimnázium r. tanárát pedig a deési gimnázium igazgatói teendőivel bízta meg.

— **Fényes menyegző** folyt le Vincze Dániel bethlen-főiskolai tanár kedves családjában aug. hó 30-án. Alig egy év alatt a második menyegző ez, midőn az örömszülők szeretett leánya: A ra esküdt hűséget Veres Endre dévai főreáliskolai tanárnak, a már is tekintélyes nevet kivívott történelembuvárnak. A násznép — melynek soraiban láttuk Veres Károlyt a völegény nagybátyját Szalontáról és Cirner Józsefet mint násznagyokat, Cirner Józsefnét és Barabás Károlyt mint nászasszonyokat, Veres Irma, Veres Eta, Szilágyi Gizi, Szilágyi Ila, Magyar Jolán és Gereb Iona nyoszolyóleányokat, Lengyel György, Vincze Zolt, Veress Ferencz, Veress Gábor, Bodroghi János, Hegedüs Zsigmond vőfelyeket — előbb a városházához vonult, hol Kovács Gyula polgármester mint anyakönyvvezető előtt kellő ünnepélyességgel lett megkötve a szép frigy, melyre a ref. templomban tiszt. Jaucsó Lajos lelkész igen szép beszéd után adta az egyházi áldást. Gazdag bankett következett ezután a „Két Hattyu“ szállodában, melyen az örömapa szép felköszöntőjében humoros hangon, de praktikus bölcseséggel mondta el az asszony tizparancsolatját. Veress Károly, Szilágyi Farkas, Kovács Gyula, Török Bertalan, Cirner József, Fogarasi Albert tósztriai és vidám zene között lefolyt ebéd után tánczra perült a társaság apró-nagyja, míg a búcsu órája ütött. Az esti gyorsvonattal az ifju pár Dévára utazott, a társaság szívből jövő boldogságkívánatai kíséretében.

— **Katonáék.** Nagyobb szabású katonai átvonulás volt augusztus hó 30-án városunkban. A cs. és kir. 50. és 82. számú gyalogezredek, a huszárságnak több százada és több tüzérségi erkezt a fentjelzett napon városunkba, ahol egy napot időzve tovább vonultak a Szarazvám völgye fele. Ittlétők alkalmából katonai térzene is volt a sétaterén, este pedig a „Két hattyu“ szálloda kertjében. Mindkét helyen szép és nagy közönség jelent meg élvezni és hallgatni a precíz előadott zenedarabokat.

— **Meghívó.** Az E. K. E. Alsófehér vármegyei osztályának választmánya folyó évi szeptember hó 3-án, azaz pénteken délelőtt 11 órakor, a vármegyeház kis termében ülést tart. Tárgy: A „Szolcsvai búvópatak“-hoz legközelebről rendezendő kirándulás programjának megállapítása. Nagy-Enyed, 1897. évi augusztus hó 30. án. Csató János osztály-elnök. Dr. Varró László osztály-titkár.

— **Estély.** A nagyenyedi iparosok önképző-körének vigalmi bizottsága közelebről — az eddigi megállapodások szerint szeptember 12-én — műsoros estélyt rendez. A tiszta jövedelem felerészben a kör javára fordítatik, felerészben pedig egy pénzalapot szándékozik létesíteni a rendezőség, melyből idővel az 1849. jan. 8-iki nagyenyedi vérfürdő áldozatainak emléke lenne megörökítendő, s ezért hisszük, hogy városunk közönsége tömegesen meg fog jellelni az estélyen, annyival is inkább, mert alig van helybeli család, melyet a katasztrófa annak idején gyászba ne borított volna. A kegyeletes ezülv. estély a sétater tanczhelyiségben fog megtartani

— **Allatjárványok.** Kisfalud, Buzás-Bocsárd községekben és Vizaknán a sertésvesz. — Trimpoel, Ó-Dálya, Ompoicza, Maros-Szt-Imre és Gáldtő községekben a száj-és körömfájás lépett fel járványszerűleg. — Mind e helyeken az állatállomány zár alá vétetett.

— **Pót-lóvásár.** A m. kir. marosvásárhelyi 9-ik honvédszázarend löszükségletének fedezése végett Nagy-Enyed városában a városház előtt e hó 27-en pótlóvásár fog tartatni, miről az érdekelte gazdaközönséget tudomásúvétel végett ez uton is értesítjük.

— **Megnyilt a közlekedés.** A kolozsvár-nagyvárad vonalreszen H. Gorbó és Egeres községek között már hónapokkal ezelőtt beállott földcsuszamlás következtében megakadt közlekedés — mint értesülünk — e hó 1-től újból átadott a forgalomnak a régi menetrend szerint.

— **A honvédezek szaporítása.** A honvédezek szaporítására vonatkozólag a miniszter megtette az előkészületeket. Az ezredek egyelőre 7-tel szaporítják s a hadtest-parancsnokságok most dolgoznak a keret-beosztási munkalaton. Az új felszerelés és beruházási költségek a jövő évi költségvetésbe vetetnek fel.

— **A „Zenélő Magyarország“** zongorazene-mű folyóirat szeptember 1-sői XVI. füzeté követező érdekes zenemű-ujdonságokat közli: I. Orbán Árpád „Késő estig nyitva van az ablakom“ című szép magyar dalt. II. Grieg Eduard „Áse halálát“ a „Peer Gynt“ ciklusból. III. Kenedi H. „Találkozunk, nem búcsuzom“ rendkívül szép dalát zongorakísérettel. IV. Greizinger Iván „Emléklap Margitnak“ című szalondarabját és végül V. Yradier „Fehér galamb“ (La Paloma) spanyol szerenadét magánhegedűre. Minden füzetben ily gazdag tartalommal jelenik meg a már oly közkedvelt zenemű folyóirat. Egy-egy füzet mindenkor 10 oldalon a legszebb s legsikerültebb divatos zene-ujdonságokat hozza; negyedévben a füzet 60 oldal zeneművet ad 1 fnt előfizetésért. Előfizetheti a folyó évnegyedre csakis a „Zenélő Magyarország“ kiadóhivatalában Budapesten. VI. Csengery-utca 62a, honnan mutatványszámmal kívánatra ingyen és bérmentve küldenek.

Meteorológiai jelentés aug. 29-től szept. 1-ig.

Nap	Óra	Légnyomás 700+	Hő	Szél iránya és erőssége	Borulat	Csapadék	Hő napi max. min.
29	7	64.1	+14.6	NE ₂	1	—	
	2	61.6	+26.1	S ₂	3	—	+27.2 +12.0
	9	62.3	+17.5	—	0	—	
30	7	62.7	+15.8	NW ₁	0	—	
	2	60.4	+28.2	S ₂	1	—	+29.4 +14.0
	9	61.4	+19.5	W ₁	1	—	
31	7	62.9	+18.5	—	6●	0.5	
	2	61.3	+25.6	NW ₂	3	—	+29.3 +14.1
	9	62.5	+19.5	—	1	—	
1	7	63.5	+18.5	—	0	—	
	2						
	9						

Kilátás: Száraz, meleg

* A légnyomás tenger színére van átszámítva. — Hő C° fokokban. Szél iránya: N = észak, S = dél, E = kelet, W = nyugat. Szél erőssége = 1—10. Borulat fok = 1—10-ig. Csapadék mennyisége milliméterekben értendő. ● = eső, * = hó, ▲ = jég, Δ = dara.

Apróságok.

Rövid prédikáció.

A főtisztelendő szombat este sokáig mulatott és vasárnap reggel éppen harangszóra ebredt föl. Rohant a templomba, föl a szó-

székbe és csak ott vette észre, hogy nem készült a prédikációra. A végső pillanatban egyet gondolt és alkut ajánlott a várakozó hívőknek:

— Kereszteny hieim! Ha ti elengeditek nekem a préikációt, akkor én viszont elengedem nektek a — létániát.

És mindkét fél meg volt elégedve.

Diákok közt.

— Nézd csak pajtás, milyen esomé penzt küldött az öregem!

— Ejha! Beh! sajnálom, hogy éppen most nekem is van penzem.

Az új étel.

Nagysága: Szakácsné! vendégek érkeztek, mit tud leggyorsabban készíteni?

Szakácsné: Van, kérem, itt kéznél egy tál saláta...

Nagysága: Jó lesz, itt van tíz krajczár, hozzon melleje szalmit.

Közgazdaság.

Utmutatás

a peronoszpora (*Plasmopara viticola*) ellen való védekezésre.

(Vége)

I. A bordeauxi (olv. bordói) keverék alkotó részei a rézgalicz, mész és víz, melyeket többféle arányban kevernek. A legalkalmasabb keverékek a rézgaliczból 1, 1¹/₂, 2 százalékat tartalmaznak; ennél nagyobb százalékat is használtak, de ennek semmivel sincs nagyobb hatása s így csak anyagpocsékolás.

A leghelyesebb keverékek a következők:

a) az egyszázalékos keverék:

100 liter vízre

1 kilogramm rézgalicz;

1 kilogramm égetett mész;

b) a két százalékos keverék

100 liter vízre

2 kilogramm rézgalicz.

2 kilogramm égetett mész.

E keverékek készítmódja a következő: az idegen alkatrészeketől mentes rézgaliczot megtörjük, azután kisebb mennyiségű langyos vízben — 1 kilogramm rézgaliczra körülbelül 3 liter vizet számítva — oldjuk fel. Egy másik edényben pedig az égetett meszet oldjuk meg egyszer annyi vízben. A meszoldatot (oltott meszet, mesztejet) célszerű finom szitán átszűrni, nehogy olyan anyag is maradjon benne, melytől a permező készülék bedugul. Ezután a három, illetőleg hat liternyi rézgaliczoldatot a kellő arány szerint, tehát az a) keverék készítésekor 97, a b) keverék készítésekor a 6 liter rézgaliczoldatot 194 liter vízbe öntjük. S ha a meszoldat lehűlt, akkor folytonos keverés közt, lassan hozzá keverjük a rézgaliczoldathoz (és nem megfordítva). Még egyszerűbb a keverék készítése, ha 160 liter vízbe az 1, illetőleg 2 kilogramm rézgaliczot vászonzsákokba zárva súlyszájuk 4—5 órára s azután oltott meszet adunk a rézgaliczoldathoz.

Minthogy az oltott mész is tartalmazhat a szitán átment idegen alkatrészeket, szükséges a kész keveréket is ellenőrizni. E célból az elkészült keverék szilárd részének leülepedése után a folyadék felső részéből a próbához egy pohárral kimerítünk; ha a pohárba merített folyadék nem tiszta kék színű, akkor a keverék jól van elkészítve, s a permezőzéshez használható, ha azonban kék színű, úgy a keverékhez még hideg oltott meszet (körülbelül 1/4 (negyed) kilogramm égetett mészből készültet) kell önteni.

A keverékben lévő mész elegendő mennyiségéről könnyen lehet bizonyosságot szerezni. Ugyanis néhány krajczárért minden gyógyszerárban kapni néhány keskeny szelet veres lakmusz papirosát. A veres lakmusz papiros szeletet mártsuk be a kész bordeauxi keverékbe s ha a papiros megkékül, akkor a keverék jó, ha veres marad, akkor még mészoldatot kell a keverékhez önteni mindaddig, míg a veres lakmusz-papiros nem marad a bordeaux-i keverékbe való bemártás után is veres. A bordeaux-i keverék ugyanis, ha elegendő mésztejt nincs benne, maró (savas) hatása s a szőlő levelet, különösen a zenge leveleket, könnyen megmarja, ellenben a mészoldat a keverék maró hatását megsemmisíti. A veres lakmusz papirosait tehát a maró hatásról győződünk meg; különösen fontos ez a még gyenge szőlő, tehát az első ízben való permetezéséskor, mert a maró folyadék a gyenge leveleket igen könnyen megperzselheti.

II. A berri-i vagyis a burgundi keverék, melybe a mész helyett szódát (mosó vagy maró szódát, savanyu, szénsavas nátriumot) teszünk. E keveréket ezelszerű oly helyeken használni, ahol tiszta meszet nem könnyű szerezni. A keverék készítmódja ugyanaz, mint a bordeauxi keveréké. E keverék nem tapad oly erősen meg a szőlő zöld részre, mint a bordeauxi s ezért a csemegeszőlő permetezésére különösen alkalmas.

A rezgálicot csak fa-, réz- vagy agyagedényekben oldjuk fel és a keveréshez is csak faeszközt használunk. A kész keverék elállhat hosszabb ideig is, de használat előtt és általában valahányszor a permetezőbe öntünk belőle, alaposan felkavarandó, mert éppen azok a részek, melyek a peronoszporára hatnak, ülepednek le.

A leírt két keverékfolyadék egyikével, vagy másikával külön e célra készült úgynevezett permetező gépekkel, melyek a folyadékot ugyszólván szétporlasztják, megpermetezzük, illetőleg fecskendezzük a szőlő zöld részre. Igen kis szőlőkben, ahol a gép megszerzése ki nem fizetné magát, finom kézi seprővel vagy meszelővel fecskendezzük be a szőlőtökeket.

A permetezésést csak akkor várhatunk teljes sikert, ha a permetezést lelkiismeretes pontossággal a kellő időben végezzük.

A permetezés idejét és számát pontosan nem lehet kiszámítani. Az első permetezést minél előbb vegezzük el, még május hónapban, mielőtt a gomba szőlőinket megtámadta volna, de mindenesetre meg a virágzás előtt. Ha a gomba már bejutott a szőlő belsejébe, akkor a betegség kitörését már nem gátolhatjuk meg, csak tovább terjedését akadályozhatjuk meg. Májusban azért is jó elvégezni a permetezést, mert hazánkban a legtöbb eső június hónapban szokott esni.

Az első permetezéshez mindig egyszázalékos keveréket használunk, mert a gyenge levelek egy részét az erősebb keverék könnyen leperzseli. A többi permetezésekhez a kétszázalékosat kell használni. Legalább kétszer okvetlen szükséges permetezni, a legtöbb esetben háromszor, sőt esetleg négyszer-öttször is kell.

Először permetezünk májusban, virágzás előtt, körülbelül amidon az erősebb hajtások husz czm-nyire növekedtek; másodszer permetezünk, a virágzás után június végén; ha távolabbi környéken is valahol mutatkozik a peronoszpora, a második permetezés s a szüret közti idő közepén, úgy augusztus

középe táján permetezünk harmadszor, s csak legfeljebb a korábban érő csemegeszőlő fürtjeit kiméljük meg a harmadik permetezéséskor. A borszőlők fürtjeit még szeptemberben is permetezhetjük.

A permetezéséskor ügyelni kell a következőkre:

1. A szőlő minden hozzáférhető zöld részét be kell permetezni.

2. A szőlősorokat mindegyik oldalról, tehát kétszer kell permetezni.

3. A munkás a permetező végét ne tartsa közel ahhoz a tőkéhez, melyet permetez. A leveleket a permetező folyadék minél apróbb, mákszem nagyságu cseppekben sűrűn és egyenletesen lepje el, úgy, mint a finom harmat. Borsözsem nagyságu cseppek és a level szélén összefolyó nagyobb cseppek a leveleken sok üres helyet hagynak, s így nem védik meg kellően. A permetezett leveleket permetezés után nem szabad egészen nedvesnek lenni.

4. A nagyon lejtős szőlőben a munkás lefelé ne permetezzen.

5. Esőben vagy esős időben ne permetezünk. Az eső által lemosott permetezést újjal kell pótolni. Napos, száraz és szélesenedes időben legjobb permetezni.

6. Közvetlen a kötözés után ne permetezünk, hanem várjuk meg, míg a megbolygatott szőlőlevelek úgy négy-öt nap múlva természetes helyzetüket elfoglalták.

Mint hogy a peronoszpora az egész tenyészési időn át folyton terjedhet s megtámadhatja a szőlőt, a permetezésnek nagyobb sikere van akkor, ha az általánosán, azaz minden szőlőben végrehajtatik.

Ezért is ajánlatos a hegyközségek megalakítása, hogy azok kötelekében a peronoszpora ellen való védekezés kellően szerveztessek, a védekezés teljesítése az egyes szőlőbirtokosnak megkönnyíttessék.

Vetőmagvak.

(Mauthner Ödön tudósítása.)

Lóheré. A termés felől Erdélyből és a Bánságból az utóbbi napok folyamán kedvezőtlen hírek érkeztek, viszont néhány vidékről, hol már évek óta lóhermagot nem produkáltak, a kedvező időjárás folytán jó termés ígérkezik. Az aratás némely vidéken már megkezdődött; kész áru ugyan nincs még, de a kezzel morzsoló minták után indulva, a minőség kielégítő. Ha tehát szép, száraz időjárásunk lesz, minőség tekintetében jó termésnek nézünk elébe.

Más esztendőben ezen időtájtban az őttermésű lóherének kivitele nagyobb arányokat öltött, míg az idén tökéletes csendesség uralkodik, miből az következtethető, hogy a külföldi termés-kilátások jók.

Luczerna. Kedvezőtlen termésünk következtében tavalyi magvak vidékről jó kereslete van.

Baltaczi m. Kész áru híján nagyobb forgalom nem fejlődhetett, a kereslet élénk maradt.

Piaczi árak.

Nagy-bányád, 1897. aug. 29.

Buza legjobb	1	véka	1-35
" középszerű	"	"	1-20
Kétszeres legjobb	"	"	1-—
" középszerű	"	"	—95
Rozs legjobb	1	"	—90
" középszerű	"	"	—85
Zab legjobb	"	"	—70
" középszerű	"	"	—65
Kukorleza (tengeri)	"	véka	—80
Burgonya idej termés	"	"	—80

Széna legjobb	egy szekér	4-10
Szalma legjobb	"	2-50
Bikkfa 1 köbm. keresztirakás nélkül, 1 m. hosszú	"	3-50
Cserfa 1 "	1 " "	2-50
Tölgyfa 1 "	1 " "	3-50
Faszén kemény	egy hektoliter	1-80
Marhahús	1 kilogramm	—40
Sertéshús	"	—48
Szalonna	"	—72
Disznózsír	"	—80
Vöröshagyma	"	—
Fokhagyma	"	—

Csarnok.

A győzelem.

— Irta: Sallak Róza. —

(Folytatás.)

Most nekem is eszembe jutott s alig vártam a reggelt. Végre nehezen szürkülni kezdett. Sógórom meg volt lepetve, amint magam költém fel, bementünk Berkessy után, az ifju ébren volt, napok óta nem aludt, hogy részben ő az oka Molnár szerencsétlenségének, amennyiben neki lett volna az a golyó szánva és pedig feltékenységből, amit mindjárt be fognak látni, milyen alaptalan állítás volt.

Tehát amint feltevésemmel előálltunk, nem tudtam Berkessyt tovább tartani, indultunk azonnal, köteleket, szolgálakat vittünk magunkkal, már egész reggel volt, mire felértünk a tetőre. A vad biztonságban van, ha létezik a hely, miről a grófné beszélt. Tudva ezt, könnyű volt lejutni, a kötelet a jegenyéhez erősítettük s egyenként szálltunk alá. Ötön voltunk, én, a két szolga s mi; valóban hajmeresztő ut volt, lábunk alatt egy ingó szikladarab, felettünk végtelen magasság, s alattunk a bizonyos sir. Legelső dolgunk volt a szikla alá tekinteni; a hegyben az üreg ott volt, jó tágas, jó széles, szívünk dobogott, nem a félelemtől, elhíhetik uraim; vigyázva bejutottunk az üreg szájába mind, kis tolvajlámpát gyújtottunk meg, s megindultunk esendesen, leleketünket visszafojtva, az üreg jó hosszu, jó magas volt, alá sem kellett hajolnunk, Figyelemmel néztünk széjjel, a köduban semmi nyom, mi megerősített volna hitünkben.

Egyszerre fojtottabbá lett a levegő, erjedt hús-szag csapott orrunkba, itt lenni kell valaminek, állat nem; ha csak madár, más ide nem jut. Végre láttuk a végét a barlangnak s amint közelebb értünk, a szegletben mindenféle sötét lett, jöttünkre nem mozdult semmi; ha madár, azóta már csapkodott volna szárnyaival, de ez ember kell legyen, ember, ki teljesen biztos abban, hogy itt meg nem kapják s most alszik. Gyújtottunk meg néhány lámpát s teljes világításban feküdt moha s rongy tetején egy valóságos szörnyeteg. Undorral lehetett ránézni, sőt e perczen, amint szeméit felnyitá, s megláttam vad, csillogó szeméit, tudtam, hogy ő az egyedüli gyilkos.

Hatalmas ellenállást fejtett ki, mondhatom, vad ugrásokkal kifelé rohant, nehezen tudtuk utólrni, rugott, harapott, öntünknek is dolgot adott; de végre itt van mégis s amint rongyait feltartuk, egy csomó vadallat-bőr alatt megtaláltuk az órat s a penzt, mi Lenkeyé volt. S most már láthatjuk, hogy itt gyilkosság történt ugyan, de rablásért s ennek elkövetője ez ember.

A gróf végig törölte homlokát, kimerült, mig előadta az esetet, nem volt itt kérdeznivaló sok, a szörnyeteket lábra állítottak. A bíró parancsolta, hogy oldják le köteleiket,

s jöjjön közelebb. Kaján szemeit erre, arra hordá, s amint az asztalon fekvő pénzt látta, utána kapott, mint a tigris prédája után, hátra kellett a kezeit kötni megint.

Amikor kérdezték, miért ölte meg, megint a pénzre nézett, ez volt a felelet.

— Ismerted? beszélj! . . .

— Nem! morgott tompán.

— Honnan tudad, hogy pénze van?

— Ott voltam a fán, láttam, amint leült s olvasta, aztán irt valamit; amikor elhaladt, utána mentem s lelöttem.

Borzongás járt át mindenkit a vad, kaján ember szavára; milyen könnyen mondja! Hisz ez valóságos állat, ebben nincs lélek.

— Honnan volt a pisztoly?

— Azt mindig magammal hordtam.

— A tied volt?

— Most már az enyém . . .

— Kie volt azelőtt? honnan szerezted?

— A szegény ember onnan vesz, ahol van; volt az erdősznek elég, nem érezte meg ennek hiányát.

— Golyót ki adott bele?

— Ha pénz volt, minden volt . . .

Nem kellett tovább semmit kérdezni. Molnár szabad, a bűnös, e megátalkodott lény, került be helyébe, fegyverek közé fogták, úgy ment, almatorzsákkal dobálták meg; ez akár meghalhat, nem bánta a közönség, annál nagyobb örömmel fordult a felmentett erdősz felé.

Ennek arca sugárzott, az öröm s a hála nem engedték szóhoz jutni, végre a gróf ment feléje, s ott, mindenki szemeláttára, megszerezte a férfinak azt az elégtételt, hogy kezét nyújtá, s megrázta a még mindig hallgatónak a kezét; érczes hangját hallhatta mindenki:

— Maga derek, becsületes ember volt mindig, állása, amint mondtam, betöltetlen, de azt elhagyjuk másnak, ezennel kinevezem főerdészemnek, titkárom majd átadja az okmányt; lakását azonnal berendezheti.

S Molnár nem tudta azt mondani, köszönöm, de annál többet mondott arca; Arthur és Jenő is nyujtották kezüket, Jenő arca visszakapta előbbi vidorságát, s karjába öltve Molnár karját, igyekezett minél előbb kivonni magával; lassanként oszlott mindenki, a bírák lehorgasztott fővel hagyták el a tanácsstermet, bizony egy kis bakot löttek, de hát a látszat.

Dobay vendéglőbe hajtattott, velök volt Molnár is; János, a komornyik, ruhákat hozott, mert így nem lehetett visszamenniök, a szolgálta szintén el volt ragadtatva: Főerdész uram! jó az Isten.

És Zsófia s az öreg ember nem tudnak ebből semmit, a lányt hazavitték, a gyermekből nagy lány lett, megadással vette a csapást, hisz kijutott mostanában belőle neki, a gyermeknek. Pesten időzése alatt nénye meghalt, nénye, ki őt ápolta, mert a kis öcséről ráragadt a hólyagos himlő; oh mivé lett a szép arc! csak azok a nagy fekete szemek maradtak meg tele fájdalommal.

Ezért nem irt a lány; alig volt lábbadozó, meghalt a néni, kit megmenteni nem lehetett, s a hazajövőt azzal fogadják, menjen, legyen a végtárgyalásán a völegényének, kit el fognak itelni.

Szegény Zsófia, nem tudta, hogyan ért haza, de otthon a kicsi öcs vigasztalta, a lány erős lelkű volt.

A délutáni órákban a kis cseléd jelentette, hogy egy ur be akar jönni. Zsófia zárva hagyta volt az ajtót, sietve nyitotta ki, s a

köszömbön álló majdnem hanyatt vágódott remületében.

— Mi történt önnel Zsófia? . . . Ön megkapta a járványt? De amint a lányuk könnyei csendesen hullani kezdtek, annyiba hagyta . . .

Jenő volt, kit Molnár kért, jöjjön vele előkészíteni Zsófiát, nehogy a hirtelen öröm megártson a lányuk.

— No látja, megint ostobaságot követtem el; oh ne bánkódjon, jó hogy felépt; egy örömhirt hoztam de ha sir, nem mondom meg, jöjjön, ülünk le, s az ifju elbeszélte mindent; a lány arca ragyogott, amint megtudta Molnár ártatlanságát s felmentését, végre azzal állott elő a tiszt, hogy a gróf előléptette, s most már boldogságukhoz minden megvan, nem csak tehenet, de fogatot is tarthatnak, szép lakásuk lesz; a lány boldog volt, nevetett, de egyszerre lehajtottá fejét s megint csak sirt, keservesebben, mint előbb.

Ugyan, hogy is hiszi ő, hogy Molnár elvehetné, hisz ő szegény, egyszerű lány, aztán már most őt nem szeretheti senki, a himlő úgy elrontotta arcát.

A lassan belépő Molnár odament csendesen a lányhoz, átkarolta a remegő teremtest.

— Ne fejj! Nem vagy csuf, nekem szép vagy, s odavonta keblére, s gyöngéden megcsókolta; Zsófia könnyei hamar száradtak fel; oh milyen boldog volt, elrejtette arcát hogy Jenő ne lássa, mennyire pirul, de engedte, hogy átkarolva tartsa Molnár, s ez tartotta is, érezte, ha elengedné, összeesne, annyira gyenge.

Jenő észrevétlenül kiment, nem is törődtek vele a szerelmesek, magukkal voltak elfoglalva. Molnár édes szavakat susogott Zsófia fülebe, kérte a lányt, mihelyt jobban érzi magát, tartsák meg az esküvőt.

Zsófia pirulva engedett, s Molnárnál nem volt boldogabb ember, szerelmével elárasztá a leányt, s ez nem bírta tovább magával, lehajolt és megcsókolta az erőteljes férfi kezét; boldog volt, hogy ilyen férje lesz, s ez őt úgy imádja.

(Folytatása következik.)

Szerkesztőség:

Dr. MAGYARI KÁROLY. TÖRÖK BERTALAN.

Kiadó:

Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráru-gyár részvénytársaság.

Nyomatott a Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráru-gyár részvénytársaság könyvnyomdájában.

Selyem-damasztok 65 krtól 14 frt 65 krig méterenkint — valamint fekete, fehér, színes **Henneberg-selyem 45 krtól 14 frt 65 krig méterenkint**, sima, csikos, kockázott, mintázott, damaszt stb. (mintegy 140 különböző minőség, 2000 szín és mintázatban, stb.) a megrendelt árukat **postabér- és vámmentesen a hához szállítva, mintákat postafordultával küldik: HENNEBERG G. (cs. és kir. udvari szállító) selyemgyára i Zürichben.** (Svájczba ezimzett levelekre 10 kros, levelezőlapokra 5 kros bélyeg ragasztandó.) Magyar nyelven irt megrendelések pontosan elintéztetnek. (5)

Sz. 4408—1897.

Árverési hirdetés.

A Remete, Ponor, Mogos és Kisgyógyapatak községek közös tulajdonát képező és Remete község határán a „Doszu Blidarului” nevű dűlőben fekvő 70 kat. hold, átlag 90 éves, 16000 ür-

köbméterre becsült bükk tűzifa a **folyó évi szeptember hó 14-én d. e. 10 órakor** a helyszínén tartandó írás- és szóbeli árverésen a legtöbbet ígérőnek el fog adatni.

A letarolandó erdő a tövisi vasuti állomástól 20 kilométernyire, a 10 kilométernyire usztatásra rendkívül olcsón berendezhető tövisi patak mellett fekszik.

Az árverési és szerződési feltételek a nagyenyedi járási szolgabírói hivatalnál Nagy-Enyeden a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Kikiáltási ár ürköbméterenként 50 kr, bánatpénzül a kikiáltási ár 5%, vagyis 400 frt teendő le.

Nagyenyedi járás főszolgabírájától.

Nagy-Enyeden, 1897. augusztus hó 30-án.

Szász József,
főszolgabíró.

1206 1—3

Tanuló

kerestetik

Mátis Endre

vas-, fűszer- és bőrüzletébe

NAGY-ENYEDEN.

1201 2—3

Vendéglő.

Alulírott Nagy-Enyeden, főtér 17-ik szám alatt levő jó forgalmu és teljesen berendezett vendéglői helyiségembe egy

borkimérőt

keresek. Akik ily üzlettel már foglalkoztak, előnyben részesülnek.

Van a helyiségben **három ivó, egy lakó szoba, egy konyha**, a viszonyoknak megfelelő **csinos tekepálya**. Bővebben értekezhetni alulírottal.

A helyiség azonnal elfoglalható.

1175 9—9

Incze István.

Sz. 3076—897. urberli.

Hirdetmény.

Oláh-Asszonynépe községe határának tagosítása alkalmával közös használatra kiadott 1730, 1731 és 1732 hr. sz. a. előforduló Diga Besor nevű közös legelőből egy résznek arányosítását Kordea Simion és társai kérvén, a megengedhetőséget tárgyzó kérdés eldöntésére szükséges nyomozás megtétele végett kir. tszki bíró küldetvén ki, a nyomozásnak a helyszínén, Oláh-Asszonynépe községében leendő foganatosítása végett 1897. **szeptember hó 21-ik napjának** d. e. 9 órája tüzetik ki s ehhez az érdekeltek jelen hirdetmény útján oly hozzáadással idéztetnek meg, hogy

az eljárás további folyamán személyenkénti idézés vagy értesítés elvárása nélkül érdekeik képviselőtől gondoskodni tartoznak.

Gyulafehérvári kir. törvényszéknek 1897. május hó 17. napján tartott üléséből.

Korbuly,
h. elnök

Dobál,
t. jegyző.

1208 1—1

366—1897. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közzhírre teszi, hogy a n.-szabeni kir. járásbíróság 1897. évi 2309. sz. végzése következtében Theil Pál ügyvéd által képviselt Gollner Mihály javára o.-tordosi D. Naum Dossius és társa ellen 239 frt 50 kr s jár. erejéig 1897. évi május hó 19-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 1580 frtra becsült 100 drb juh és 10 drb ökrökből álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a m.-ujvári kir. bíróság 2222—897. sz. végzése folytán 48 frt 13 kr erejéig O.-Tordos községben végrehajtást szenvedő tanyáján leendő eszközlésére 1897. évi szeptember 9-ik napjának d. u. 2 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőknek beesáron alul is el fognak adatni.

Kelt Maros-Ujvárt, 1897. évi aug. hó 20. napján.

Dergán János,
kir. bírósági végrehajtó.

1204 1—1

225—1897. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közzhírre teszi, hogy a nagyszabeni kir. járásbíróság 1895. évi B/197 számú végzése következtében Theil Pál nagyszabeni ügyvéd által képviselt Gollner Mihály javára helyi László József ellen 307 frt s jár. erejéig 1895. évi november hó 25-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 1257 frtra becsült férőruhák, összes házi bútor, vadászfegyverek, gyógyszerári teljes berendezés, áskák, botok, pipák, 1 koeza, 4 ártány, 5 malacz. tö-

rökbuza, lámpák és tükrökből álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a marosujvári kir. bíróság 1524—1897. sz. végzése folytán 280 frt 95 kr hátralék erejéig Maros-Ujvárt, végrehajtást szenvedő lakásán leendő eszközlésére 1897. évi szeptember hó 10. napjának d. u. 2 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőknek beesáron alul is el fognak adatni.

Kelt Maros-Ujvárt, 1897. évi aug. hó 20.

Dergán János,
kir. bír. végrehajtó

1203 1—1

Birtok-bérbeadás.

Hunyadmegye Nagy-Barcsa községben özv. Barcsay Albertné tulajdonát képező 300 holdon felüli **tagosított birtok** szántó és legelő, erdő kivételével, **haszonbérbe adandó.**

Értekezni lehet **dr. Garda Kálmán** ügyvéd ur irodájában Nagy-Enyeden

1202 1—3

464—1897. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közzhírre teszi, hogy a nagyszabeni kir. járásbíróság 1897. évi 5412. számú végzése következtében Müller Mihály ügyvéd által képviselt Gollner Mihály javára marosujvári Geley Gyula ellen 246 frt s jár. erejéig 1897. évi június hó 18-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 768 frtra becsült, az összes házi butorok, fali tükrök, vadász-fegyverek és a bányahivatalnál lévő járandóságából álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a marosujvári kir. bíróság 2570—1897. sz. végzése folytán 130 frt 43 kr hátralék erejéig Maros-Ujvárt végrehajtást szenvedő lakásán leendő eszközlésére 1897. évi szeptember hó 10. napjának délelőtti 10 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni

szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőknek beesáron alul is el fognak adatni.

Kelt Maros-Ujvárt, 1897. évi aug. hó 20. napján.

Dergán János,

kir. bírósági végrehajtó

1205 1—1

Haszonbérleti hirdetmény.

Az erdélyi püspökség tulajdonát képező következő birtokrészek, u. m.

1. A „**Strazsai**“ birtok, mely áll körülbelül 150 hold szántó, rét és kertből és egy majorból a megfelelő gazdasági épületekkel;

2. a „**Sóspataki**“ birtok, körülbelül 52 hold szántóföld, 1898. január 1-től számítandó nyolcz egymásután következő évre külön-külön, vagy együttesen haszonbérbe fog adatni.

A haszonbérleti ajánlatok **f. évi október hó 2-ig** nyújthatók be alulírott-nál és pedig vagy postán Budapest Trefort-u. 2. szám alá czimezve, vagy személyesen Gyulafehérvárott a püspöki palotában levő hivatalos helyiségben **f. évi szeptember hó 27. és október 1. között** a délelőtti órákban, amikor e célból ott tartózkodni fogok.

A bérleti feltételek **f. évi szeptember 27. és október 1. között** nálam betekintethetők, avagy hozzám intézendő megkeresésekre a bérleti szándékozóknek posta fordultával készséggel megküldöm.

Dr. Goszthony Mihály,
jósázigazgató.

1207 1—1

Iroda: Fötér 38. szám.

A NAGYENYEDI

KÖNYVNYOMDA és PAPIRÁRUGYÁR

RESZVÉNYTÁRSASÁG

üzleteti irodájában (Nagy-Enyed, **fötér 38.**)

szeptember 1-től kezdődőleg

iskolás gyermekek részére mindennemű **iskolai szerek**, papír, irkák, tinta, tintatartók, tollak, tollnyelek, írónok, palatáblák, palavesszők, vonalzó, **rajzeszközök**, ecsetek, rajztáblák, rajztömbök, festékek, törlogummik, szivacsok, **könyvtáskák** sat. sat. kicsinyben is jutányos árak mellett szerezhetők be.

Iskolai szerek raktára.

Telefon-szám: 5. és 6.